

alle Arbejderne, der ere for Lovforslaget om Forbud mod Søndagsarbejde. Det er umuligt at komme med det Argument, at Fortjenesten vil blive bedre for Arbejderne, naar Arbejdet bliver indskrænket, thi jeg mener, at jo mere der arbejdes, des større bliver Fortjenesten ogsaa. Vi kunne ikke vente, at Arbejdspriiserne ved Forbuddet ville stige i en saadan Grad, at Arbejderne ved denne høiere Løn ville faae Erstatning for, at det ikke bliver dem tilladt at arbejde ud over den almindelige Arbejdstid. Jeg tror ikke, at man ad denne Vej kan komme ind paa en Forhøielse af Arbejdslønnen. Jeg ønsker naturligvis ogsaa, at Arbejdslønnen maa stige, men jeg ønsker, at Forhøielsen maa komme paa Grundlag af, at der bliver meget at bestille for den dygtige Arbejder. Det har altid været Tilfældet for, at den er steget paa denne Maade, og jeg kjender mange forskellige Fag, jeg skal i saa Henseende nævne mit eget, hvor Arbejdernes Indtægter ere stagne over 100 pCt. siden jeg begyndte at arbejde i mit Fag. Nu er der en himmelvid Forskjel mellem de handlende og deres Medhjælpere paa den ene Side, og Haandværkerne og de Industriadrivende med deres Medhjælpere paa den anden. De handlendes Medhjælpere have en fast Løn, og hvad enten der er meget eller lidt at bestille i Forretningen, ere deres Indtægter lige store, og dem ønsker jeg at give saa megen Frihed som muligt. Om Principalerne i disse Forretninger kan man sige, at det vil være en Fordel for dem at holde deres Butiker lukkede om Søndagen, naar Paabudet er gjenemgaaende for det Hele, naar det er Alle, der skulle holde lukket, men det stiller sig som sagt noget anderledes for Haandværkerne og de Industriadrivende og deres Medhjælpere. Der er, som jeg har nævnt, enkelte Fag, hvor man paa visse Tider af Aaret maa kunne bevæge sig mere frit og maa benytte den Tid og den Arbejdsraft, man har til Raadighed saa godt, som man overhovedet formaar; man kan ikke der skaffe større Arbejdsraft; man maa med de Kræfter, som ere for Haanden, sætte al Hlid ind paa at skaffe det Arbejde færdigt, som man har paataget sig at skaffe færdigt til en bestemt Tid. Derfor mener jeg, at det er umuligt for de fleste Principaler og næringsdrivende Borgere af Haandværker og Industriklassen at blive enige med Arbejderne om en almindelig Søndagslukning. Det er klart, at det ikke er nok, at man spørger en Del Arbejdere, om de ville være fri om Søndagen, man maa ogsaa spørge Haandværkerne og de Industriadrivende, om de ville indlade sig paa en saadan Søndagsfrihed. Det har man jo gjort, og

vi havde i Udvalget i Fjor Erklæringer fra Haandværkere og Industriadrivende, nærmest i Kjøbenhavn, hvori de fraraadede et saadant Forbud mod Søndagsarbejde. Jeg skal som sagt undlade at komme ind paa Videløstigheder, og idet jeg indskrænker mig til disse Betragtninger, slutte med at anbefale, at man gaar den Vej, som Regjeringens Lovforslag foreslaar, nemlig indskrænker sig til at forhøje Handel i Butikker om Søndagen fra Kl. 9.

Solch: Jeg skal ligesom det ærede Medlem, der sidst talte, saavidt muligt søge at undgaa Gjentagelser. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (P. Holm) har jo utvivlsomt den samme Opfattelse som jeg har, at det vilde være ønskeligt, om alle Menneker kunde have en ugentlig Fridag, kunde have Søndagen fri, og at det kunde opnaas ad Frivillighedens Vej. Hvorvidt der i saa Henseende skal anvendes Dvang, vil jo være meget afhængigt af, hvorledes Samfundsforholdene have udviklet sig, hvor stor Trangen er. At Meningene derom ere høist forskellige, kan jo ikke være det ærede Medlem ubekjendt. Der er jo mange Arbejdsgivere, der ere i høi Grad uenige i saa Henseende, idet en stor Del af dem ikke kan skjønne, at det vil være foreneligt med deres Forretningers tilbørlige Førelse, at der saaledes holdes en tungen ugentlig Fridag, ligesom der ogsaa er en stor Del Arbejdere, der ligefrem ville anse det for et Indgreb i deres Rettigheder, om man vilde indskrænke deres Afgang til Fortjeneste ogsaa om Søndagen. Endelig er det jo bekjendt, at Forholdene i Byerne og paa Landet ere høist forskellige, og at Stemningen paa Landet mod en tungen Fridag vistnok er af en saadan Natur, at det vil være vanskeligt at sætte Noget igjennem derom. Naar det altsaa er Tilfældet, at disse Vanskeligheder ere til Stede, har det ærede Medlem taget et, som det forekommer mig, ret fornuftigt Parti, idet han i Grunden er gaaet den samme Vej som vi fra vor Side, og som den ærede Justitsminister er gaaet i Principet, og har begrændset sit oprindelige Forslag i en meget betydelig Grad. Det er altsaa underligt, at det ærede Medlem kan tale saa meget om Uretferdighed ved den Vej, som den høitærede Justitsminister er gaaet, thi det ærede Medlem er jo gaaet den selvsamme Vej, idet han har begrændset sit oprindelige Forslag og derved er kommen til at skabe meget store Ulemper paa Grund af denne Forskjel mellem Land og By. Jeg mener nu, at den Vej, som den høitærede Justitsminister er gaaet, er den eneste rigtige, og jeg maa udtale min Tilfredshed dermed, eftersom jeg de to sidste